

Beste tuinders, hierbij de nieuwsbrief van april. Veel leesplezier. De volgende onderwerpen dit keer in de nieuwsbrief:

- Hoe maak je zelf schoonmaakmiddelen
- Hoe stook je verantwoord je houtkachel
- Een lekker recept
- Wat is een septic tank
- Er wordt gebaggerd
- Update Uitvoeringsstrategie gemeente

De tuinwinkel

De tuinwinkel gaat weer open op de zaterdagen van 10.00 - 11.30 uur. Eerste dag is zaterdag 3 april. Eindelijk is het weer zover. We hebben er zin in om weer te starten. De lentekriebels gieren door de tuinwinkel. Er zijn verschillende ideeën waar wij aan willen werken. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Blij zijn wij met het nieuwe kassasysteem. Dat maakt het voor de medewerkers en boekhouding een stuk makkelijker.

Er kan nu alleen nog met pin betaald worden! Bestellingen voor gas en aarde dienen eerst betaald te worden met pin bij de tuinwinkel. Daarna kan het geleverd worden.

Respecteer de coronamaatregelen: volg de instructies van de betreffende medewerkers.

Zijn er nog enthousiaste tuinders die af en toe, vrijwillig, een handje willen helpen? Van harte welkom. Onze tuinwinkel is voor en door tuinders. Dus kom maar op met uw briljante ideeën en hulp.

De paden

Wilt u zo vriendelijk zijn, de komende week, uw pad te schoffelen, dan kunnen we weer gaan eggen.

Vuilcontainers

Het seizoen gaat weer beginnen. Ook de vuilniscontainers rollen weer naar buiten. **Ga hier goed mee om:**

- Alleen huisvuil in zakken.
- In de container; niet er naast.
- Vol=vol
- Geen grof vuil en geen tuinafval.

Laten we samen er voor zorgen dat ons complex schoon en betaalbaar blijft.

Milieuvriendelijke schoonmaakmiddelen

Op de tuin moet je natuurvriendelijke schoonmaakmiddelen gebruiken, omdat ons vuile water niet in het riool komt maar in een septic tank. (Zie verderop voor toelichting). Je kunt ecologische schoonmaakmiddelen kopen of zelf maken. Er zijn plantaardige schoonmaakmiddelen te koop zoals Ecover dat heel vriendelijk is voor je septic tank en voor het oppervlakte water. Eenmaal een fles ecover gekocht dan kan je 'm zelfs na laten vullen.

Afwasmiddel zelf maken

Nodig: 50 gram verse hederablaadjes zonder steel, een eetlepel natuurazijn of citroensap en 1 liter water.

Doe de ingrediënten in een blender of snijd de hederablaadjes heel klein en meng.

Doe alles in een pan. Breng aan de kook en laat 2 minuten doorkoken. Zeef het afgietsel door een schone theedoek.

Laat het afkoelen en giet het in een fles.
Het schuimt niet, maar ontvet heel goed.

Schoonmaakmiddel zelf maken

Nodig: citroenschillen van 1 citroen, natuurazijn en water.

Doe de citroenschillen in een fles. Vul deze tot de helft met natuurazijn en vul aan met water. Laat 2 weken staan. En het schoonmaakmiddel is klaar. Je kan het eventueel zeven en in plaats van citroenschillen ook sinaasappelschillen gebruiken of een combinatie van beide.

Allesreiniger zelf maken

Nodig: 40 gram marseillezeep en 2,5 liter water.

Rasp 40 gram zeep en los dit op in 2,5 liter kokend water. Laat het even doorkoken en een nacht staan. Doe het in een pot of fles en klaar. Voor extra sterk kan je er tijdens het koken nog 2 eetlepels soda aan toevoegen.

Je eigen aardappelen kweken: ook zonder tuin!

Aardappelen zijn misschien niet meteen de meest sexy of trendy groenten om te kweken, maar als je een keer nieuwe 'patatjes' van eigen oogst hebt gegeten, denk je daar wel anders over. En het goede nieuws is: je hebt er niet eens een tuin voor nodig.

Het begint met... een patatje

Het kweken van aardappelen begint met één aardappel: kleine pootaardappeltjes waaruit een nieuwe aardappelstruik groeit. Neem vroege of halfvroege aardappelen; late soorten hebben vaker af te rekenen met de aardappelziekte, een schimmel die de plant en je oogst doet rotten. 'Annabelle', 'Frieslander', 'Rosabelle' en 'Belle de Fontenay' zijn vroeg, maar er zijn nog veel meer rassen, met verschillende vormen en kleuren. Let op, consumptieaardappelen die je in de winkel koopt, komen niet als pootgoed in aanmerking; ze zijn vaak met een kiemremmer behandeld.

Neem voorsprong

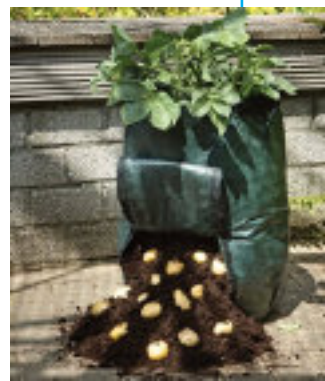
Of je je aardappelen nu in volle grond of in een pot of zak kweekt, je laat ze best binnen voorkiemen. Daarmee neem je een voorsprong, waardoor ze straks geen last meer hebben van de vorst, en je ook vroeger kunt oogsten. Zet de pootaardappeltjes rechtop, met het mooiste 'oog' (die wat dikkere knop, waar een scheut uitgroeit) naar boven, in een kartonnen eierdoos. Zet ze op een koele (circa 12° C) en lichte plek, maar uit de volle zon; een garage is meestal ideaal. Na een drietal weken verschijnen de eerste scheuten of 'uitlopers'. Van zodra die ongeveer 2 cm lang zijn, kun je gaan planten.

Pot of zak, aan jou de keuze

Het gemakkelijkst is om je aardappelen in een speciale aardappelplantpot te planten. In die zwarte kunststof pot zit nog een binnenpot met drie grote 'vensters'. Wanneer je die optilt, zien je meteen of je aardappelen klaar zijn om te oogsten. Of neem een speciale aardappelkweekzak, met een 'luikje', daarmee kun je de groei van je aardappelen op de voet kunt volgen. Al kun je net zo goed aardappelen kweken in een oude emmer (reken op één pootaardappel per emmer van 10 l), of in een lege potgrondzak. Draai de zak binnenstebuiten, met de bedrukking naar binnen en de zwarte zijde aan de buitenkant. Het zwart absorbeert het zonlicht en warmt sneller op, wat je aardappelen sneller doet groeien. Maak onderaan een paar gaten in de zak, zodat overtollig regenwater, na een plensbui, makkelijk weg kan.

Goed gevuld

Vul de emmer of zak met een laag potgrond van 15 tot 20 cm; leg er de pootaardappelen op, met de kiemscheuten naar boven, en bedek met 10 cm potgrond. Geef water en zet weg op een zonnige plek. Van zodra het eerste loof zo'n 15 cm hoog staat, strooi je er weer een laag van 10 cm potgrond overheen. Herhaal dat ongeveer elke drie weken, tot de zak vol is. Geef telkens water wanneer de potgrond droog aanvoelt; in te droge grond groeien aardappelen amper. Hoe groter de pot, hoe minder snel de aarde uitdroogt. Na ongeveer drie maanden eet je vroege aardappelen van eigen oogst.

In gesprek met bestuursleden

Vanaf 1 mei zit er een bestuurslid bij de tuinwinkel van 10.00 tot 11.30 uur. Elke 2 weken: dus op 15 mei en op 29 mei.

Heeft u vragen, ideeën, opmerkingen of gewoon even een praatje dan bent u van harte welkom.

Voor aspirant-leden

Staat u ook te popelen om op ons park aan de slag te gaan? Wij zoeken nog vrijwilligers voor deelname aan de tuinwerkbeurten of andere werkzaamheden. Een mooi moment om alvast te proeven aan het tuin leven op Lissabon. U kunt zich aanmelden via onze tuinmail.

Ideeën zijn welkom.

Activiteiten van het Creade groenteam

Het team van Creade dat gebruikt maakt van het Osirahuisje is deze winter in wisselende samenstelling van rond de 4 mensen iedere week bezig geweest met activiteiten in het publieke groen van Lissabon in nauwe samenwerking met de groengroep.

Borden voor bewegwijzering parkwandeling

Dino heeft grote duurzame borden gemaakt om verschillende interessante gebiedjes in Lissabon voor wandelaars aan te duiden.

Potentilla haag

De Potentilla is overal weer gekortwikt

Opschotverwijdering langs sloten

Om een mooie zoom langs te sloten te krijgen en om bladval in de sloten tegen te gaan is op veel plekken het opschot van jonge boompjes verwijderd. In veel gevallen zijn ze ook uitgegraven en elders neergezet

Composthoop

We hebben de oude composthoop door de zeef gehaald, en veel mensen hebben geprofiteerd van het gezeefde compost. Er ligt een composthoop te rijpen (naast de bijenkasten)-, en een hoop is net afgesloten. Het nieuwe afval (let op: alleen eenjarige resten en niet-houtig!!) kan nu op de plek naast de buitensingel.

Stekjesbak

We hebben al wat koolplanten uitgedeeld, maar zullen zodra we nieuwe zaailingen hebben weer de stekbak bij de winkel in ere herstellen!

Derving van groothandels in voedsel

Vanwege onze contacten met de groothandels, mogen we derving distribueren om te voorkomen dat goed voedsel wordt weggegooid. We bewaren hiervan een deel in de vriezer achter de kantine en beheren de voorraad. Neem hieruit zoveel je kunt gebruiken! Je hoeft het niet te vragen

Uilenkasten op takkenpad

We hebben ons laten informeren door de twee groenbeheerders van de gemeente van het Siegerpark. Zij doen geen onderhoud meer aan het takkenpad, en we hebben aangegeven dat we hier wel een rol willen spelen (opschotverwijdering, vegetatie, nestkasten aanbrengen, ophoging pad). Omdat we aanwijzingen hebben dat er zich soms uilen bevinden, hebben we twee uilenkasten gemaakt en opgehangen (voor Ransuil en Bosuil). Ook hebben we bestaande nestkasten schoongemaakt.

Werkzaamheden voor de lente!

1. We gaan helpen een kas te bouwen achter de kantine voor het voorzaaien en overwinteren en telen van groente. Deze kas is geschonken aan Tuinpark Lissabon door het gesloten tuincentrum aan de overkant van de rotonde.
2. We gaan een test doen om het zuurstofgehalte van een slootje te verhogen en de bodem te verbeteren om vissen en waterplanten terug te krijgen sommige stukken gaan we dreggen.
3. We gaan een nieuwe picknicktafel maken op het Avontureneiland.
4. We gaan een moestuintje in beheer nemen.

OPGELET: de zevenbladbrigade!

- Als u hinderlijk opschot heeft van bepaalde interessante planten of boompjes, of van zevenblad of heermoes komen we dat voor u gratis weghalen! We proberen weer een nieuwe bestemming te vinden. Jong zevenblad gaan we inmaken en invriezen. Van heermoes maken we een bodemverbeterend aftreksel.
- Als u karweitjes heeft in uw tuin kunnen we dat tegen een voordelig tarief aanbieden .

Hoe stook je een houtkachel op een verantwoorde manier

Verantwoordelijkheid

Als eigenaar van een houtkachel bent en blijft u verantwoordelijk voor uw stookgedrag en een veilige en goede stookopstelling. Hinder voor overige tuinders moet worden voorkomen stook dus niet onnodig en houdt rekening met uw burens.

Rookkanaal

Voor een goede verbranding is een goed en schoon rookkanaal nodig. Het rookkanaal bevat zomin mogelijk bochten en de doorvoer door het dak moet dubbelwandig zijn uitgevoerd. Zorg er verder voor dat de lengte van de afvoer is afgestemd met de door de kachelleverancier aangegeven lengtes, hiermee wordt een goede trek en dus ook een goede verbranding bevorderd (de kachel stookt goed als de rook kleurloos is). Vegen Tijdens het stoken van hout, verbranden van gas en/of andere vaste brandstoffen komen er stoffen vrij die zich kunnen ophopen in het rookkanaal. Een schoon rookkanaal heeft te maken met de veiligheid en het milieu. Hierdoor is het van belang om minstens eenmaal per jaar de schoorsteen te (laten) vegen.

Ventileren

In het huisje dient er een mogelijkheid te zijn voor ventileren. Voor iedere vorm van stoken, hout of gas is goed ventileren van groot belang.

Veiligheid

Voor uw veiligheid en die van mede-tuinders dient er een brandblusser, een blusdeken, een rookmelder en een CO melder in het huisje aanwezig te zijn. Doof het vuur nooit met water, dit kan ontploffingen veroorzaken. Indien u het vuur toch moet doven gebruik dan zand.

Schoon hout

Het hout wat u gebruikt om te stoken moet schoon hout zijn. Om bij voorbaat overlast te voorkomen en het milieu te sparen is het stoken van de volgende materialen **niet toegestaan**: geverfd, geteerd, gebeitst, geïmpregneerd/gewolmaniseerd hout, spaanplaat, multiplex, kunststoffen en tuinafval.

Houtsoort

Wij adviseren om loofhout te gebruiken. In loofhout zit geen hars en is daarom geschikter dan naaldhout. Houtbriketten en onder hoge druk geperste blokken zijn ook een goed alternatief. Goede houtsoorten zijn: beuk, eik, kastanje, populier, linde en berk.

Vochtigheid van stookhout

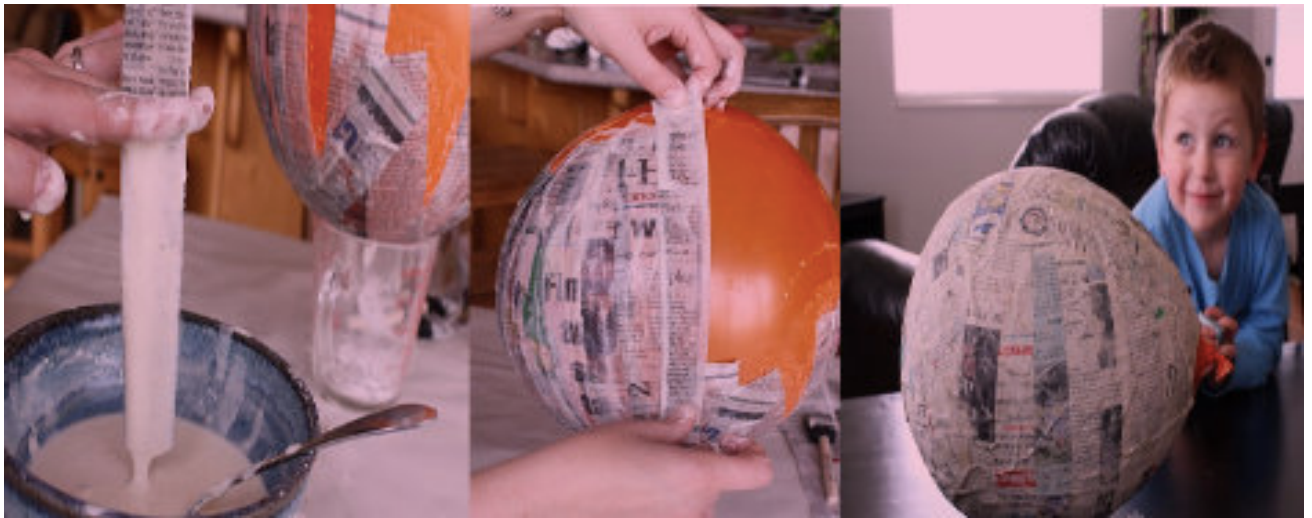
Het stookhout moet droog zijn, de vochtigheidsgraad moet minder dan 20% zijn. Nat of vochtig hout brand slecht, geeft een onvolledige verbranding en veroorzaakt altijd hinder. Het stoken van tuinafval is om die reden dan ook niet toegestaan. Droog hout herkent u aan scheuren en loszittende schors.

Aanmaken en doven

Het opstarten van een houtvuur geeft over het algemeen wat extra rook. Door dit op de

Jeugdplek

Paasei van papier maché

Nodig:

- Ballon
- Behangerslijm
- Oude kranten

Werkwijze:

Blaas een ballon op en zet die op een glas/vaas of iets dergelijks.
Scheur strookjes krantenpapier en smeer die goed in met behangerslijm
Plak die op de ballon. Goed laten drogen en daarna nog 2 of 3 lagen plakken en weer goed laten drogen.
De ballon lek prikken en eruit halen.
Dan het 'paasei' schilderen met acrylverf zoals je maar wil.

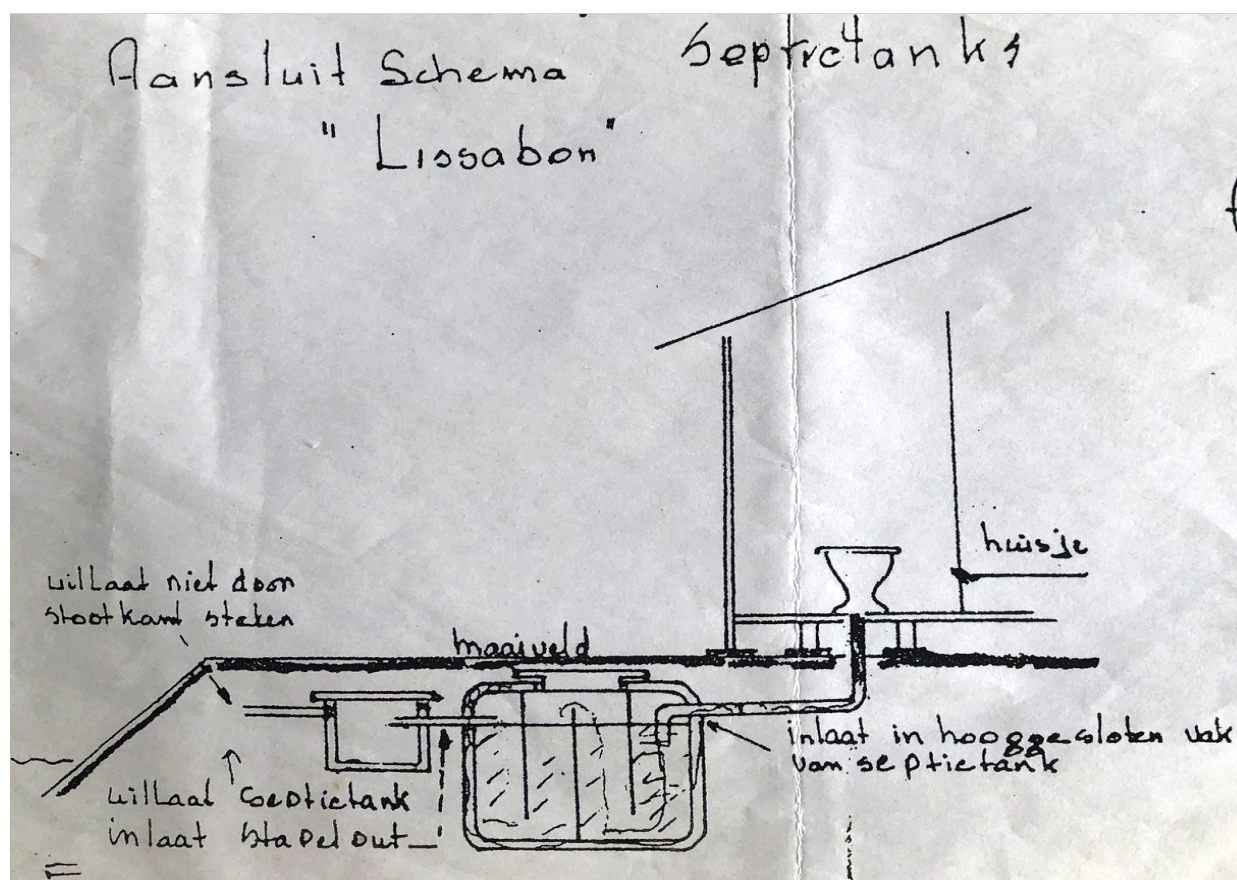
Veel plezier

De septictank en hoe deze te koesteren

Op tuinpark Lissabon zijn de huisjes niet aangesloten op het riool maar heeft ieder een eigen septictank. Een septictank is een tank voor huishoudelijk afvalwater waarin slib bezinkt en organische bestanddelen door rotting vernietigd worden waarna geloosd kan worden op het oppervlaktewater. Een septictank fungeert dus als een soort privé-rioolwaterzuiveringsinstallatie. Koester dit prachtige systeem door het goed te verzorgen. Gebruik alleen ecologische middelen, dus geen bleekmiddel of soda in het toilet om schoon te maken. Het ecologisch evenwicht is verstoord en in het ergste geval moet je de septictank leegmaken en dat is geen fijn werkje.

Zo'n tank is een gesloten ecologisch systeem. Het afvalwater afkomstig uit het toilet (=zwart water) wordt gezuiverd door bezinking. De bezinkbare delen van de vloeistof worden gescheiden door de zwaartekracht. Dit bezonken materiaal is een voedingsstof voor bacteriën die dit grotendeels verteren. Het is dus belangrijk deze bacteriën in leven te houden. Gooi dus geen agressieve schoonmaakmiddelen, zoals chloor in het toilet. Die doden de bacteriën, ook in de septictank. Het is ook beter om geen wc papier door het toilet te spoelen. Dit is namelijk moeilijk te verteren. Hoe beter de bacteriecultuur haar werk kan blijven doen hoe langer uw septictank zonder onderhoud blijft functioneren! Bij een juiste installatie stroomt het afvalwater van de keuken en douche (=grijs water) niet in de septictank maar wordt opgevangen en afgevoerd via de stapelput. Zorg dat u weet of en hoe het zwarte water van het grijze water is gescheiden en waar de septictank zich bevindt. In geval van verstopping overstroming kunt u meteen ingrijpen.

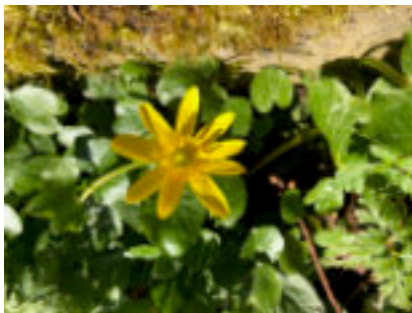
Helofytenfilter

Na de zuivering door de septictank, kan een helofytenfilter na-zuiveren. Dit gebeurt nog niet op tuinpark Lissabon maar zou een goed alternatief kunnen zijn voor een aansluiting op het riool. Een helofytenfilter bestaat uit een filterbed van zand, klei of grinddeeltjes en drijft in het water. Daarop groeien planten als riet, lisdodde en mattenbies. Rond de wortels van de helofyten leven micro-organismen, die de afvalstoffen in het water afbreken en omzetten in voedingsstoffen voor henzelf en voor de planten.

Deze planten leven op de grens van water en aarde. Helofyten hebben vaak een holle stengel, waardoor zuurstof in het water terecht kan komen.

Menno van de Creade-groep en de werkgroep Natuurlijk Tuinieren bereiden een proef voor met dit systeem op Lissabon.

Engelse woord septic is afgeleid van het Latijnse septicus (verrotting, bederf of wat daartoe behoort) van het Griekse septikos (getypeerd door verrotting) van sepein (verrotten); bron Online Etymology Dictionary.

In de oven gebakken zalm met olijven, sperziebonen, ansjovis en tomaat

Ingrediënten voor 4 personen:

200 gr sperziebonen.
20 kleine kerstomaatjes.
1-2 handen vol zwarte olijven.
2 eetlepels olijfolie.
zout en zwarte peper.
4x 225 g dikke zalmfilets zonder vel.
2 citroenen.
wat extra virgin olijfolie.
1 handvol verse basilicumblaadjes.

Vorbereiding

Sperziebonen afhaken en blanceren in kokend water met zout tot ze zacht zijn en laat ze uitlekken. Doe ze met tomaatjes en ontpitte olijven in een kom. Hussel er de olijfolie, basilicumblaadjes en wat zout en peper door. Spoel de zalm af en maak ze droog. Knijp het sap van een halve citroen over de zalm, aan beide kanten, en inwrijven met zout en peper. Sprenkel er wat olijfolie over.

Bereidingswijze

Verwarm de oven voor op 180 graden. Hussel alles door elkaar, behalve de ansjovis en de zalm. Doe het mengsel in de schaal, leg de ansjovis op het mengsel en daarop de zalm. Besprenkel met extra citroensap. Bak tot de tomaatjes zacht zijn en serveer met schijfjes citroen.

Serveertip

Dit gerecht is erg lekker met zelf stokbrood met aioli, maar pasta en in de schil gekookte en dan gebakken aardappelen kan ook.

Smakelijk eten.
Erwin, tuin 34

..... en ik geef de pollepel door aan tuin 61

Update Uitvoeringsstrategie gemeente

Het nieuwe Bondsbestuur is voortvarend aan de slag gegaan. Onmiddellijk na hun aantreden zijn zij de gesprekken met de gemeente gestart. Eén keer in de maand organiseert het Bondsbestuur een digitale bijeenkomst met alle parkbesturen om bij te praten en te overleggen. Donderdag 25 maart was er weer zo'n bijpraatsessie. Daaruit bleek het volgende:

- Het Bondsbestuur hanteert het Alternatieve Plan zoals het in december is rondgestuurd, als uitgangspunt voor de onderhandelingen. Voor hen die het Alternatieve Plan (nog) niet hebben gelezen: het hanteert de zelfde uitgangspunten als Spijkers met Koppen, het beleidsplan van de Bond dat wij ook in onze ledenvergadering in 2019 hebben goedgekeurd.
- De gemeente heeft een aantal belangrijke punten uit de vorige uitvoeringsstrategie teruggetrokken. Dit zijn de enorme huurverhoging, de eis dat 20% van de parken openbaar zou moeten worden en dat er een openbaar fietspad door de parken zou moeten lopen.
- De gemeente heeft aangegeven dat de huur wel verhoogd zal worden maar dat deze huurverhoging redelijk zal zijn. Het Bondsbestuur wil de huurverhoging helemaal van tafel en zet daarop in in de onderhandelingen.
- De gemeente heeft ook gezegd dat per park zal moeten worden bekeken wat wel en niet openbaar moet worden. De inzet van de Bond is nu dat dit alleen wordt bepaald op basis van het uitvoeringsplan van het park.
- De bond stelt nu een keuzemenu op van projecten die de waarde van de parken voor de natuur en voor de omgeving verder kan verbeteren. Dit keuzemenu wordt opgesteld met de voorbeelden die er al zijn op de parken. Wij hebben daarvoor onze projecten aangedragen: de wandeling met voorbeelden van Natuurlijk Tuinieren, de Vrijmibo van de buurt één keer per jaar, de biologieles met de basisschool uit de buurt, het project Theater op de Tuin (dat door Corona helaas niet doorging) en ons project met Creade op de Osira-tuin.
- Onze andere bijdrage wordt de proef van de werkgroep Natuurlijk Tuinieren en Menno van Creade die nu wordt voorbereid. In deze proef wordt afvalwater dat via de bezinkputten naar de sloot loopt, met planten na gezuiverd. Dit kan een alternatief zijn voor riool (zie het artikel over Septictanks). Vanuit de Bond is er veel interesse voor deze proef omdat de aanleg van riool één van de redenen is voor de gemeente om de huur te verhogen. De Bond inventariseert nu alternatieven waaronder deze in de proef op ons park.
- Intussen is de start van ons eigen uitvoeringsplan een beetje vertraagd omdat Martin wat minder beschikbaar is om eraan te werken. Wij houden jullie op de hoogte.
- Het resultaat van deze projectgroep zal in de ledenvergadering in november worden voorgelegd voor goedkeuring. Maar nog steeds geldt de uitnodiging: wil je meedenken over de toekomst van ons park, meldt je aan via tuinparklissabon@gmail.com.

